

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
108/2020	Kommunestyret	PS	15.12.2020

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Lin Tove Thomassen	FE-033	19/1345

INTERPELLASJON TIL KOMMUNESTYRET - MESSO

Kommunestyret ber om at vurdering om vern av Messo blir ein del av sak om Dale sentrum i 2021. Kommunestyret ber om at administrasjonen undersøker kva midlar ein kan søkje om til restaurering av bygget.

Kommunestyret - Sak 108/2020

KOM - Behandling:

Interpellanten fekk ordet først for å leggja fram interpellasjonen.

Ordføraren gav slikt svar:

MESSO

Takk for interpellasjon, og for engasjement for Messo.

I sak om Dale sentrum som er planlagt iløpet av 2021 vil ein sjå sentrumsområdet i samanheng, inkludert Messo. Vidare må sentrum av Dale sjåast i samanheng med prosess om folketalsutvikling, ny strategisk næringsplan og andre planar som naturleg hører saman.

I planen vil ein kome med framlegg til politisk nivå om framtida til mellom anna Dalehallen, Messo og Paviljongen. Politisk nivå vil sjølv sagt få høve til å spele inn til denne planen, og interpellasjonen fra Mona Grenasberg må takast med inn i arbeidet med heilheita.

Til spørsmåla som vert stilt ordførar:

I Kulturminneplanen frå 2015 er Messo nemnt på liste over spesielt viktige kulturminne i Vaksdal som ikkje er freda eller verna.

Det har vore munnleg kontakt med Fylkeskommunen si kulturavdeling om Messo. Kontakt med Fylkeskommunen vil ein opprette meir formelt når me har konkrete kostnadane og omfang av rehabilitering klart. Vidare må me ha politisk vedtak på kva Vaksdal kommune ynskjer med Messo. Den kan absolutt vere verneverdig, men om kommunen åleine har ressursar til eit slikt prosjekt må me, etter ordførar sitt syn, ha ei konkret vurdering av før me fattar endelege vedtak.

Ordførar deler Mona Grenasberg sitt syn på at kommunen bør greie ut om Messo er verneverdig.

Sidan interpellasjonen kjem i forkant av planlagt sak om Dale sentrum ynskjer eg å fremja eit alternativt framlegg til vedtak.

Forslag til vedtak frå ordførar:

Kommunestyret ber om at vurdering om vern av Messo blir ein del av sak om Dale sentrum i 2021. Kommunestyret ber om at administrasjonen undersøker kva midlar ein kan søkje om til restaurering av bygget.

Interpellanten fekk ordet først, før det vart opna for debatt.

Røysting:

Framlegg til vedtak frå interpellanten vart sett opp mot framlegget frå ordføraren. Interpellanten sitt framlegg fekk 2 røyster (Mona Grenasberg, SV og Lisa Johnsen Lunde, AP) og fall.

KOM - Tiltråding/Vedtak:

Kommunestyret ber om at vurdering om vern av Messo blir ein del av sak om Dale sentrum i 2021. Kommunestyret ber om at administrasjonen undersøker kva midlar ein kan søkje om til restaurering av bygget.

Saksopplysningar:

Frå Mona Grenasberg, SV-Sosialistisk Venstreparti, ligg det føre slik interpellasjon:

Gründeren av Dale fabrikker, Konsul Peter Jebsen, bygde òg Jebsahuset, no ofte kalla Messo i 1883. Messo var og direktør bustad for Peter Jebsen jr.

I eit lesarinnlegg i VP (01.12.19) hevdar Ane Faugstad Aarø at Jesahuset eller Messo er verneverdig: «Vern av historiske bygningar kan og bør sendast til Fylkeskonservator, etter ei vurdering i kommunen først, dersom det er bygningar som er vurdert å ha høg verneverdi og har «kulturhistorisk interesse ut over lokal verdi.» (Hordaland.no. Kulturminnevern og museum.) Den industriarven som finst på Dale er nettopp av nasjonal og internasjonal tyding.

Eg har vore i kontakt med Siri Skjold Lexau, professor i kunsthistorie v. Universitetet i Bergen. Ho skriv at Fylkeskonservatoren kjenner godt til Dale og har vore inne i bildet tidlegare med tanke på vern av både enkeltbygningar og bebyggelsesstruktur. Ho oppmodar til at det vert laga ein reguleringsplan (med obligatorisk kulturminnegrunnlag) som vil kunne gje ein bra indikasjon på verneverdiane. Ho skriv at Jebsahuset/Messa ligg i eit område med verdifull bygningsarv og heile området har høg verneverdi både som heilskap og i form av enkeltanlegg.

Ho seier at det er eit godt fagleg grunnlag for å hevde at Jebsahuset må vernast.

Fylkeskommunen si ordning "Tilskot til verna kulturminne i Hordaland" tek sikte på å gje tilskot til istranssetting av verneverdige kulturminne prioritert av kommunane, regulert til bevaring/omsynssone vern eller vurdert av fylkeskommunen til å ha høg regional verdi. «Premiss: Kultur - Regional kulturplan for Hordaland 2015-2025».

Spørsmål til ordførar:

- Er Messa og verdiane ved bygget vurdert i Kulturminneplan?
- Kva er gjort så langt i høve til å kontakta fylkeskommunen for å vurdere verneverdiane til Messo som ein sentral del av Dale si industri- og kulturhistorie?

Forslag til vedtak:

Kommunestyret ber rådmannen greie ut verdiane rundt Messo som symbol på Dale si 140-årige tekstilhistorie. Med dette som bakgrunn tar kommunen kontakt med fylkeskommunen/fylkeskonservator med oppmading til at anlegget bør vernast med heimel i Kulturminnelova.